ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים

ג"ל רב המנונא. לעולם היכן יוצאין לחולין כגון פדייה: **וכי קדושה שבהן להיכן הלכה.** כלומר היכי פקעה כגון תע"פ שנקלקו: **ופלוג רחמנא לגופה היכא דאיכא.** שהרי לי מקודשת היום: **ולמחר מי איכא.** תע"פ שהרגה כך בשעת קידושין: **מי נפקא למחר כלא** פדיון מועילן לחולין עד שיקללו ועולה פליג עליה ואמר למחר לגמרי שנקללו אין לריכין פדיון דקדושה פקעה ככדי וכיון שכן לעולה זה שאמר עד שיקללו לא נא לומר שאפילו יפדם יחזרו לקדושתן עד שיקללו אלא לומר שיהו קדושות עד אותו זמן ומאותו זמן ואילך מתפקע קדושתן. והא דלא פליג עולה כהלילו לחמי לאמר כר פלוג פלוגן מחרות וקדושת מעות דלא מיעטריך מעות דם"ל דאפילו לאמר הכי פלוג גופיה לא אמר הכי אלא משום דם"ל דאפילו לאמר שיקללו נריכין פדיון וכדפריסית וכיון דפליג עליה עולה אהאי דינא ואמר דכיון שנקללו שוב אין פודין ממילא אכולה מילתא פליג ועולה כי תנן במתני' אין להם פדיון היא גופא קתני לתשמישין שהמקדים דבר עד זמן ידוע מאותו זמן ואילך נפקעה קדושתו ואין לריך פדיון. ומצא רבגלים לפירושו בירושלמי דתלו פלוגתא דבר פלוגתא ועולה בחזקיה ור' יוחנן דגרסי התם[ו] מזקיה אמר פלוגן מזרו לקדושתן רבי יוחנן אמר פלוגן פדיון מתני' פליגא עליה דר' יוחנן אין להם פדיון אפילו לאחר שנפדו כלומר אין לריכות פדיון אלמא בתרתי פליגי והיינו לדלקמן בסמוך אמר לבר פלוגן דאמר פלוגן מחרות וקדושות אלמא בר פלוגן בלחוד הוא דאמר הכי ולא מודה ליה עולה. הלכך אפי' תמלא לוקי בדיני ז"ל. ואף הרמב"ן ז"ל היה מוכך בדינו לומר לחלן דין זה אלא במקדים בלבד משום דהקדש תל בקדושת פה ובתמירה בלחוד וה"ה לאומר יהא קרקע זה לעניים על שתעלה לירושלים דתמירה כמסירה אבל במקנה לחבירו בעלמא לא דכתמלי קני הא דאפילו ג"ל מעכבין אי אפשר לו לקנות אלא בכסף בשטר ובחזקה ובכף או שטר או חזקה שנעשה על מכר זה או מתנה זו לחשונה כשחזר זה וקנה כבר כלתה קנייתן של אלו ונלטרף במה שקנו: **וכי קדושה שבהן להיכן הלכה.** אלא מבירא ליה דמפקע ככדי. וה"מ מינה למלי דמפרשין במתני' דהקדש ממש שפקיען חיכא למפרך הכי אבל לאחיך פירושא דפריש דבקונטות שפקיען היכי סליק מדעתיה דקונטות לא פקעה ככדי והמנן בפרק הנודר מן הירק[ג] שתא נהנית לי עד הפסח אם תלכי לבית חכיך עד החג הלכה לפני הפסח אסורה בהנאתו עד הפסח אלמא לאחר הפסח אלא אסורה ממילא כך הקשה הרב ר' יונה ז"ל ותירץ דה"מ בקונם פרטי כי היכי דאיכא למיגרס אין לי בשאר אלא מה שאמרתי דעטיעות אלו אסר לה נפקא אלא גט והיינו טעמא משום דכל קנין שאינו עולמית קנין פירות כלאחר כדאמרינן בפוף פ' השולח (גיטין מו:) גבי מוכר שדה לחבירו בזמן שהיובל נוהג הלכך גבי הקדש כיון דודאי חייל עליה הקדש דמים שאינו עולמית בדין הוא נמי דתיחול קדושת הגוף בזמן ידוע בלבד שאפי' לא תהא קדושה אלא קדושה דמים הרי מלינו קדושת דמים גבי הקדש אבל בשאר אסור כיון דאי לא היתה אסורה לעולם לא קני הא קנין הגוף וקנין דמים בשאר שתהיה אסורה לזמן ידוע בלבד שכל כיוצא בזה אינו קנין גוף. ויש לזה הוכחה בירושלמי בפ' האומר לקידושין (פ"ג ה"ט) דגרסי התם ר' תנחום בשם רבי יוחנן הרי זו עולה שלשים יום כל שלשים יום הרי זו עולה לאחר שלשים יום יהא לחולין מלינו הרי את מקודשת לשלשים יום הרי זו מקודשת מה בין הקדש מה בין בשאר אלא שיולאה בלא גט הרי הכל מלינו הקדש יולא בלא פדיון אפשר דברי הכל בשאר מקנה אלמא דאפילו למאן דאמר דקדושת הגוף פקעה ככדי בשאר דקדושת עולה לא פקעה ככדי וכיון שכן אימא דאפילו למאן דאמר דקדושת שלשים מתלת לא יפלו. ואיכא מ"ד דהאי פרוקא סליק לרבא דקדושת דמים פקעה ככדי אבל בבר פדא אכתי לא ניחא דהא לדידיה אפילו קדושת דמים נמי לא פקעה ככדי. ואיכא מאן דאמר דאפילו בבר פדא ניחא דכיון דמקדים לדמי עסקינן מוקי לה בר פדא כשפדאו ומ"ה מיילפא עליה לאחר ל' יום קדושת שלמים. וכי תימא ג"ה פשיטא נראה לי דמ"ל שכיון שנשתא שאמר לאחר ל' שלמים לא היה רואי לחול קדושת עולה לא פקעה ככדי וכיון שכן אימא דאפילו לאחר שפדאה לקדושת עולה לא תחול קדושת שלמים מתלת תלת ולקיימא וכי מסכמת דווחא מיילפא: **אי אמרת בשלמא תדע בקדושת הגוף ותדע בקדושת דמים היינו דקאני תרתי** וכו'. כלומר דתנא קיפא לגלויי דיעה שלא תאמר דוקא קדושת דמים פקעה ככדי קדושת הגוף לא פקעה להכי תני תרתי לגמרי דלפי' קדושת הגוף פקעה ככדי אלא לדידך דסבירא לך דקדושת הגוף לא פקעה ככדי ומוקמת לה בקדושת דמים תרתי ל"ל ותחזור רבא ותאמר שמעינן מהא דאפילו קדושת הגוף פקעה ככדי הלכך לרבא לא היה לו להודיעו לרב המנונא מאי קמשמע לה קדושת הגוף לקדושת דמים דאפילו ס"ל דקדושת הגוף להקדש לא פקעה בקדושת הגוף לשאר אלא מה שהיה להקדש משום דאין לחלן לחלוק בין מיעוט שנתפדו למעלה אבל הקדש קדושת הגוף יוצא ואפילו קדושת הגוף פקעה ככדי כ"ש קדושת דמים ומ"ה אמר [ע"כ] לימא מיהו דאף קרייתא דבריית מוכחא דאפילו קדושת הגוף פקעה ככדי כ"ש קדושת דמים ומ"ה אמר לא תיובתא דבר פלוגתא היא דאיכא למאן דאמר דאפילו קדושת הגוף פקעה ככדי כלומר דסבירא ליה דקדושת הגוף לא פקעה ככדי